

خلاصه مقالات

چهاردهمین کنگره گیاهپزشکی ایران

جلد اول

آفات

۱۴ تا ۱۷ شهریور ۱۳۷۹

دانشگاه صنعتی اصفهان

ارزیابی میزان تغذیه لارو سرخرطومی حنایی خرما، *Rhynchophorus ferrugineus Oliv.*، روی ارقام مختلف خرما در سراوان

حسین فرازند^۱، غلامرضا رسولیان^۲ و کاظم محمدپور^۱

۱- آزمایشگاه تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی سراوان

۲- دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران، کرج

سرخرطومی حنایی خرما، (*Rhynchophorus ferrugineus Oliv.*), (Col : Curculionidae) از مهمترین آفات نخيلات در آسيا، شمال آفريقا و اسپانيا بوده و در حال حاضر يکي از آفات قرنطینه ای مهم ایران در شهرستان سراوان (استان سيستان و بلوچستان) بشمار می رود. در طی سالهای ۷۸-۱۳۷۷، بررسی های مختلفی در زمینه ارزیابی میزان تغذیه لارو سرخرطومی حنایی بر روی ۵ رقم خرما شامل مضافتی، ربي، هليله، زردان، پيمازو و گیاه نخل وحشی (داز) با نام علمی *Nannorrhops ritchiana* (Griff) Aitch. در آزمایشگاه تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی سراوان انجام شد. بر اساس نتایج بدست آمده بیشترین میزان تغذیه لارو از بافت آوندی در نخل وحشی و کمترین آن در رقم هليله بود. همچنین مقدار افزایش وزن لارو، بطور معنی داری، در نخل وحشی کمتر بود بطوریکه حداکثر افزایش وزن لارو در رقم هليله (۴/۳۹۸ گرم) و حداقل آن در گیاه نخل وحشی (۲/۸۱۹ گرم) مشاهده شد. بیشترین مقدار RCR (شاخص مصرف نسبی) و RGR (شاخص رشد نسبی) به ترتیب در گیاه نخل وحشی و رقم هليله بود. حداکثر مقدار ECI (شاخص بازدهی تبدیل مواد بلعیده شده) در رقم هليله (۲/۴۷ درصد) و حداقل آن در نخل وحشی (۰/۸۹ درصد) به ثبت رسید. با توجه به اطلاعات بدست آمده، بیشترین میزان حساسیت به سرخرطومی حنایی خرما، در درختان ارقام هليله و مضافتی و کمترین آن در گیاه نخل وحشی بود.